

У стратегію управління входить постановка довгострокових цілей і вироблення порядку дій.

Прогнозування може здійснюватися на основі декількох підходів: методу аналогій; методу математичного моделювання.

Вибір мети і стратегії інноваційної діяльності автотранспортного підприємства є найважливішим етапом управління і створення відповідних організаційних структур.

В інноваційному управлінні найвище цінується вміння виявити необхідність змін, на основі моделювання ситуації розробити відповідну стратегію змін, а також використовувати необхідну тактику та процедури для успішної реалізації стратегії.

Для вироблення та успішної реалізації стратегічного етапу необхідні знання про стан внутрішнього і зовнішнього середовища автотранспортного підприємства.

Стадією операційної стратегії є стратегічний діагноз і на його основі підбір необхідної операційної стратегії.

Для оцінки результативності інноваційної діяльності автотранспортних підприємств застосовуються методи аналізу ефективності інвестиційних проектів. Ці проекти виникають як відповідь на потреби підприємства. Їхня життєздатність залежить від відповідності інвестиційній стратегії та політиці підприємства, що відображається у підвищенні ефективності його господарської діяльності. Оцінка інвестиційних проектів є ключовим елементом інвестиційного аналізу, який допомагає обрати найефективніший проект, вдосконалити інвестиційні програми та знизити ризики.

Розроблені методологічні підходи до управління інноваційною діяльністю на автотранспортних підприємствах сприятимуть реалізації комплексу заходів для впровадження та адаптації новацій у цій галузі.

ЕКОЛОГО-ЕКОНОМІЧНА ОЦІНКА НЕГАТИВНОГО ВПЛИВУ НА НАВКОЛИШНЄ СЕРЕДОВИЩЕ ПІДПРИЄМСТВ БУДІВЕЛЬНОЇ ГАЛУЗІ

Богінська Л.О., к.е.н., доц.

Конопелько Д.М., магістрант ПЦБ

Сумський національний аграрний університет

Кононенко Я.В., к.е.н., доц.

Харківський національний університет імені В.Н. Каразіна

В умовах економічної кризи та нестабільності, погіршення макроекономічних показників та значного зниження рівня життя населення еколого-економічний вплив будівельної галузі на навколишнє середовище стає актуальним. Будівельний сектор, будучи однією з ключових галузей в Україні, впливає на розвиток багатьох інших секторів. Проте його зростання тісно

пов'язане із забрудненням навколишнього середовища та виснаженням природних ресурсів.

Теоретичні аспекти оцінки економічних наслідків антропогенного забруднення навколишнього середовища досліджуються в різних наукових працях. Незважаючи на значний прогрес наукових досліджень, окремі аспекти, пов'язані з оцінкою еколого-економічних збитків у будівельній галузі, залишаються невирішеними в сучасних економічних умовах. Зокрема, такі питання, як вплив промисловості на навколишнє середовище, визначення факторів і масштабів екологічних та економічних ризиків, а також розробка законодавчої бази для оцінки цих збитків у будівельному секторі потребують подальшого дослідження. Важливість вирішення цих проблем формує основу цього дослідження.

Значна частина дослідження полягає у створенні економіко-математичної моделі, яка співвідносить обсяги будівельного виробництва з величиною завданого еколого-економічного збитку. Ця модель забезпечує кількісне розуміння того, як активізація будівельних робіт впливає на стан навколишнього середовища. Крім того, дослідження запроваджує методичний підхід до формування екологічно орієнтованої стратегії розвитку будівельної індустрії, гарантуючи, що майбутнє зростання узгоджується з екологічною стійкістю. Нарешті, дослідження вдосконалює фінансові механізми, призначені для підтримки заходів із захисту довкілля в будівельному секторі, роблячи ці ініціативи більш надійними та ефективними.

Науковий внесок дослідження полягає в розробці теоретичних засад і методичних підходів до економічної оцінки негативного впливу будівельних підприємств на довкілля. Однією з першочергових новацій є новий науково-методичний підхід до визначення екологічного податку для будівельних підприємств. На відміну від існуючих методів, цей підхід зміщує базу оподаткування з обсягів викидів на обсяги виконаних будівельно-монтажних робіт, тим самим посилюючи обґрунтування екологічного оподаткування в будівельному секторі.

Дослідження також уточнює існуючі підходи шляхом удосконалення методології визначення структури реципієнта еколого-економічних збитків. Цей оновлений метод включає одержувачів, які раніше не розглядалися, як-от домогосподарства та бюджети на різних рівнях, дозволяючи включати втрати доходу та додаткові витрати, пов'язані із запобіганням, пом'якшенням та компенсацією негативних наслідків забруднення. Крім того, вдосконалено класифікацію еколого-економічних збитків шляхом введення нових категорій, заснованих на суб'єктах господарювання (домогосподарства, підприємства та державні бюджети) та термінах прояву збитків, розрізняючи короткострокові (менше одного року) і довгострокові. довгострокові (понад рік) впливи.

Крім того, у дослідженні запропоновано швидкий метод розрахунку екологічних та економічних втрат від роботи будівельних підприємств. Цей метод відрізняється від існуючих використанням специфічних показників еколого-економічних втрат, диференційованих за видами будівництва та видами

діяльності. Вагомим внеском є розробка методологічного підходу до створення екологічно орієнтованої стратегії розвитку будівельних підприємств. Цей підхід спрямований на техніко-технологічну оптимізацію найбільш екологічно та економічно шкідливих видів будівельно-монтажних робіт, зменшуючи як екологічну шкоду, так і відповідний екологічний податок.

Практичне значення дослідження полягає у формулюванні рекомендацій, спрямованих на підвищення екологічності будівельно-монтажних робіт шляхом впровадження екологічно орієнтованих управлінських рішень.

ДОСЛІДЖЕННЯ ПИТАННЯ АВТОНОМНОГО ТЕПЛОЗАБЕЗПЕЧЕННЯ ЯК ПЕРСПЕКТИВА ЗАБЕЗПЕЧЕННЯ СТАЛОГО РОЗВИТКУ

Богінська Л.О., к.е.н., доц.

Логвін П.Ю., магістрант ПЦБ

Сумський національний аграрний університет

Деділова Т.В., к.е.н., доцент

Харківський національний автомобільно-дорожній університет

Актуальність цього дослідження полягає у зростаючій потребі в автономних енергетичних системах у багатоповерхових житлових будинках, де попит на енергію є значним, а енергетична незалежність може суттєво зменшити навантаження на централізовані електромережі. Це стало особливо важливим, оскільки автономні системи, такі як сонячні панелі та теплові насоси, представляють собою сталий шлях до скорочення викидів вуглецю та боротьби зі зміною клімату. Висотні будівлі мають значний потенціал для підвищення енергоефективності завдяки таким інноваціям, як накопичення тепла та інтеграція акумуляторів, які оптимізують енергопостачання та знижують витрати.

Крім того, автономні енергетичні системи підвищують стійкість до перебоїв в електропостачанні, забезпечуючи доступ мешканців до всіх зручностей сучасного житла. Ця особливість має вирішальне значення в умовах надзвичайних ситуацій або перебоїв у роботі мережі, підвищуючи таким чином надійність енергопостачання. Дослідження також узгоджується з більш суворими екологічними стандартами в усьому світі, особливо в Європі, де заохочуються практики сталого будівництва, що робить впровадження автономних енергетичних систем у житлових будинках важливим кроком на шляху до екологічної та економічної стійкості.

Метою дослідження є вивчення та оптимізація систем автономного енергопостачання, спеціально розроблених для багатоповерхових житлових будинків. Вивчаючи різні конфігурації технологій відновлюваної енергетики, таких як фотоелектричні системи, теплові насоси та акумуляторні батареї, дослідження спрямоване на пошук рішень, які максимізують енергетичну самодостатність, мінімізують вплив на навколишнє середовище та зменшують залежність від централізованих електромереж.